

درس ششم: پیشوایان اسوه

نکات

۴۳۸- پیامبر خدا(ص) پس از ۱۳ سال تلاش برای هدایت مردم مکه با دعوت مردم به مدینه هجرت کرد.

- رسول خدا حکومت اسلامی را در مدینه به فرمان خداوند بنا نهاد.

۴۳۹- همه ابعاد زندگی فردی و اجتماعی رسول خدا از جمله، در رهبری و پیشوایی الگو و اسوه انسان هاست.

۴۴۰- ابعاد ویژگی های رهبری پیامبر(ص):

الف) اجرای عدالت

«از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا بود. ایشان در برابر ضایع شدن حقوق افراد جامعه می ایستاد و کوتاه نمی آمد و متجاوزان حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی بودند، مجازات می کرد.»

ب) محبت و مدارا با مردم

ج) سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم

د) مبارزه با فقر و هم دردی با فقیران

و) برابری و اخوت اسلامی

۴۴۱- رسول خدا با ارزش های جاهلی از جمله، تعصب های قومی و نژادی و غیره به مبارزه برمی خاست.

۴۴۲- از دیدگاه قرآن معیار و ملاک برتری انسان ها تقواست.

۴۴۳- علی(ع) اولین ایمان آورنده به خدا و وفادارترین در پیمان با خدا و راسخ ترین در انجام فرمان خدا و صادق ترین شما در داوری بین مردم و بهترین در رعایت مساوات بین مردم بود.

۴۴۴- در آیه (بینه/۷) «ان الذین امنوا و عملوا الصالحات اولئک هم خیر البریه» خداوند علی(ع) و پیروان ایشان را بهترین مخلوقات معرفی می نماید و پیروی از آن حضرت را سبب رستگاری می داند.

۴۴۵- هدف اصلی حکومت از دیدگاه پیامبر(ص) و علی(ع): ۱-الگو قرار دادن سیره و روش پیامبر(ص) می باشد. ۲- برقراری عدالت و مبارزه با تبعیض و نابرابری می داند.

۴۴۶- یکی از ویژگی های حضرت علی(ع) علم بی کران ایشان است که، در جهان شناسی، انسان شناسی و دین شناسی و حکومت و کشور داری، نظام اجتماعی و اقتصادی، اخلاق و فضیلت سخن گفته است.

۴۴۷- پیامبر(ص) در خصوص مقام علمی علی(ع) می فرمایند: «انا مدینه العلم و علی بابها فمن اراد العلم فلیأتها من بابها» من شهر علمم و علی در آن هر کس می خواهد به این علم برسد باید از آن وارد شود.

سوالات چند گزینه ای

۴۴۸- رسول خدا می فرمود: (بدی های یکدیگر را نزد من بازگو نکنید. زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با

شما معاشرت کنم.) این توصیه رسول خدا(ص) مربوط به کدام ویژگی آن حضرت است؟

الف) محبت و مدارا ب) اجرای عدالت ج) سخت کوشی د) برابری

۴۴۹- حضرت علی(ع) در راسخ ترین مردم و صادق ترین شمادر بین مردم می باشد.

الف) انجام فرمان خدا- رعایت مساوات ب) رعایت مساوات - داوری ج) انجام فرمان خدا- داوری د) پیمان با خدا- رعایت مساوات

۴۵۰- شیعه مسلمانی است که.....

الف) به فرمان خدا و پیامبر(ص) علی(ع) را جانشین پیامبر(ص) می داند و از او پیروی می کند.

ب) به فرمان پیامبر(ص) حضرت علی(ع) را به عنوان چهارمین پیشوای خود می داند.

ج) تنها به فرمان پیامبر(ص) علی(ع) را جانشین پیامبر(ص) می داند و از او پیروی می کند.

د) حضرت علی(ع) را به عنوان چهارمین پیشوای خود و پیروی از ایشان را سبب رستگاری می داند.

۴۵۱- از دقت در حدیث « علی مع القرآن و القرآن مع علی » و حدیث مفهوم جدایی ناپذیری قرآن کریم و علی(ع) که یکی از مصادیق..... در این حدیث است، مستفاد می گردد.

الف) جابر-اولی الامر (ب) ثقلین-عترت

ج) جابر-عترت (د) ثقلین-اولی الامر

۴۵۲- در باره اجرای عدالت از طرف پیامبر(ص) کدام گزینه صحیح است؟

الف) انسان ها را با توجه به موقعیت و مقام آن ها مجازات می کرد.

ب) در برابر پایمال شدن حق دیگران حلم و ملایمت داشت.

ج) در برابر پایمال شدن حق خود کوتاه نمی آمد.

د) عامل سقوط اقوام و ملل پیشین را تبعیض می دانست.

۴۵۳- علت این که پیامبر(ص) به آسانی می توانست در کنار فقیران قرار بگیرد و با آنان صمیمانه گفت و گو کند، چه بود؟

الف) پیامبر(ص) در همه حال از موقعیت فقیران دفاع می کرد.

ب) همواره مانع کوچک شمردن فقیران در جامعه شود.

ج) ایشان هیچ ملاک برتری را ثروت نمی دانست.

د) پیامبر(ص) توانایی ارتباط و نشست و برخاست قوی با محروم ترین و قوی ترین مردم را داشت.

-درستی یا نادرستی گزاره های زیر را با(ص/غ) مشخص کنید.

۴۵۴- همه ابعاد فردی و اجتماعی زندگی رسول خدا اسوه و الگوی انسان هاست.

۴۵۵- معیار و ملاک در تقسیم بندی انسان ها امتیازات قومی و قبیله ای است.

۴۵۶- رسول خدا حکومت اسلامی را در مکه به فرمان خداوند بنا نهاد.

۴۵۷- مبارزه با فقر و هم دردی با فقیران «از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا بود. ایشان در برابر ضایع شدن حقوق افراد جامعه می ایستاد و کوتاه نمی آمد و متجاوزان حقوق مردم را در هر موقعیت و مقامی بودند، مجازات می کرد.»

۴۵۸- «اجرای عدالت» و «تعصب های قومی و نژادی» و «محبت و مدارا با مردم» از ابعاد ویژگی های رهبری پیامبر(ص) می باشد.

۴۵۹- یکی از ویژگی های حضرت علی (ع) علم بی کران ایشان است که، درباره جهان شناسی و دین شناسی و کشور داری، اخلاق و فضیلت سخن گفته است.
۴۶۰- با معرفی علی (ع) به عنوان جانشین، اختلاف و سرگردانی پس از پیامبر (ص) از بین رفت.
۴۶۱- فرهنگ جاهلیت در زمان رسول خدا (ص) هنوز بین مسلمانان رواج داشت.
۴۶۲- پیامبر (ص) پیروان علی (ع) را رستگار می دانستند.
۴۶۳- همان گونه که پیامبر (ص) در علم خود عصمت دارد، علی (ع) نیز در علم خود معصوم است.
۴۶۴- علی (ع) مطابق شیوه ی خلفای گذشته بیت المال را تقسیم فرمود.
-سوالات زیر را با عبارت مناسب پر کنید.
۴۶۵- یکی از اهداف مهم حکومت الهی رسول خدا (ص)..... بود.
۴۶۶- پیامبر (ص) با همه بردباری که در برابر ضایع شدن حق شخصی خود داشت در برابر حقوق می ایستاد و کوتاه نمی آمد.
۴۶۷- رسول خدا (ص) برای اولین بار در جامعه آن روز همه افراد را در برابر قانون اعلام کرد و در مقابل ایستاد.
۴۶۸- رفتار رسول خدا (ص) با مردم به قدری بود که مردم ایشان را خود می دانستند.
۴۶۹- پیامبر (ص) چنان علاقمند به نجات مردم از بود که سختی های این راه هرگز سبب از مردم نگردید.
۴۷۰- تعالیم اسلام را به ضرر خود می دیدند را علیه آن حضرت به راه می انداختند.
۴۷۱- رسول خدا پس از هجرت به مدینه به فرمان خدا بنا نهاد.
۴۷۲- رسول خدا (ص) کسانی را که فقط عبادت می کردند و به کار توجه نمی کردند، می کرد.
۴۷۳- رسول خدا با مبارزه کرد.
۴۷۴- رسول خدا (ص) هم با مبارزه می کرد و به دنبال بنای و بود.
۴۷۵- رسول خدا (ص) کسانی را که فقط می کردند و کار نمی کردند را می کرد.
۴۷۶- علی (ع) اولین به خدا و وفادارترین شما در با خدا بود.
۴۷۷- رسول خدا (ص) در سخنان خود از کلمه شیعه یعنی، استفاده کرد و پیروی از علی (ع) را سبب دانسته است.

سوالات کوتاه پاسخ

۴۷۸- رسول خدا می فرمود: (بدی های یکدیگر را نزد من بازگو نکنید. زیرا دوست دارم با دلی پاک و خالی از کدورت با شما معاشرت کنم) این توصیه رسول خدا مربوط به کدام ویژگی رهبری رسول خداست؟

۴۷۹- علی (ع) بر چه اساسی حکومت می کرد؟

۴۸۰- «نمونه» از سیره ی پیامبر (ص) را در رهبری جامعه ذکر کنید؟

۴۸۱- «مورد» از فضائل و ویژگی آن حضرت علی (ع) را بیان کنید؟

۴۸۲- امام علی (ع) با الگو قرار دادن سیره پیامبر (ص) چه عواملی را سرلوحه کار خود قرار داد؟

۴۸۳- یکی از ابعاد شگفت انگیز شخصیت امیرالمومنین (ع) چه بود؟

۴۸۴- دانش علی (ع) از کجا سرچشمه می گرفت؟

۴۸۵- نام کتاب علی (ع) چیست؟ محتوای آن شامل چه چیزهایی است؟

۴۸۶- علی (ع) پس از پرداخت هزینه های عمومی کشور از بیت المال چه کرد؟

۴۸۷- شیعه به معنای چیست؟

۴۸۸- رسول خدا (ص) پیروی از علی (ع) را سبب چه چیزی می داند؟

آیات و احادیث

۴۸۹- با تفکر و اندیشه در آیه «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا» توضیح دهید؛ آیه بیانگر کدام ویژگی و رهبری رسول خداست؟

۴۹۰- با استناد به آیه «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا» معنا و مفهوم اسوه و الگو بودن رسول خدا را توضیح دهید؟

۴۹۱- چرا رسول خدا می فرمود: بدی های یکدیگر را نزد من بازگو نکنید؟

۴۹۲- این سخن رسول خدا «رنج شما برای او سخت و دشوار است و بر هدایت شما حریص (به شدت علاقمند) است؟» مربوط به کدام ویژگی رسول خداست؟

۴۹۳- با تفکر در آیه «لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَّفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ» (به سوالات زیر پاسخ دهید:

الف) آیه مربوط به کدام یک از سیره ی رسول خداست؟

ب) براساس آیه علت اندوه و غصه رسول خدا چیست؟

ج) مهمترین پیام آیه را بنویسید .

۴۹۴- «به من ایمان نیاورده است کسی که شب را با شکم سیر بخوابد و همسایه اش گرسنه باشد.» از این سخن رسول خدا چه نتیجه عملی برای زندگی خود دریافت می کنید؟

۴۹۵- با تفکر در آیه «**إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ**» (بینه/۷) به سوالات پاسخ دهید:

الف) بهترین مخلوقات چه کسانی هستند؟

ب) چه نکاتی از آیه فوق قابل استنباط است؟

ج) پیام آیه مورد نظر را بنویسید.

سوالات تشریحی:

۴۹۶- از ابعاد و ویژگی رهبری رسول خدا(ص) «اجرای عدالت» را توضیح دهید؟

۴۹۷- از ابعاد و ویژگی رهبری رسول خدا(ص) «معیت و مدارا» با مردم را بررسی کنید؟

۴۹۸- از ابعاد و ویژگی رهبری رسول خدا(ص) سخت کوشی و دلسوزی در هدایت مردم را بنویسید؟

۴۹۹- از ابعاد و ویژگی رهبری رسول خدا(ص) «مبارزه با فقر و همدردی با فقیران» را توضیح دهید؟

۵۰۰- اقدام رسول خدا(ص) برای تحقق جامعه عادلانه چیست؟

۵۰۱- برای اجرای عدالت در جنگ ها رسول خدا چه توصیه های می کرد؟

۵۰۲- در معاشرت های اجتماعی رسول خدا چگونه مردم را همراهی می کرد؟

۵۰۳- علی(ع) در باره تلاش بی وقفه رسول خدا چه فرموده است؟

۵۰۴- چرا رسول خدا ثروت را عامل برتری نمی شمرد؟

۵۰۵- بعد از تاسیس حکومت الهی در مدینه توسط رسول خدا اقدامات رسول خدا را توضیح دهید؟

۵۰۶- میان حدیث «علی مع القرآن و القرآن مع علی» و حدیث ثقلین چه رابطه ای وجود دارد؟

۵۰۷- حدیث «علی مع الحق و الحق مع علی» به کدام یک از ویژگی حضرت علی(ع) اشاره دارد؟ چرا؟

۵۰۸- نمونه ای از فضایل علی(ع) را از دیدگاه بزرگان علم و دانش بنویسید؟

۵۰۹- نمونه ای از عدالت علی(ع) را بیان کنید؟